

kový důvod opřené nebylo tedy lze vyhověti a bylo proto zcela zbytečné, aby se soud obíral otázkou v tomto řízení nerozhodnou, zda manželé po rozvodu obnovili manželské společenství čili nic.

Čís. 13146.

Časové omezení věcného ručení nemovitosti za opětuující se dávky na ní zajištěné podle § 18 knih. zák. a § 216, druhý odstavec, ex. ř. vztahuje se i na peněžitou náhradu, nastoupivší na místo naturálních dávek.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1933, Rv II 868/31.)

Na polovici nemovitosti nyní žalobkyni připsané bylo usnesením ze dne 30. dubna 1918 vloženo právo bydlení pro nezl. Františka J-a do jeho 24. roku a právo na byt, stravu a šatstvo do jeho 17. roku. František J. se narodil dne 30. ledna 1905. Tvrdíc, že František J. překročil čtyřicetý rok svého věku, takže vtělené břemeno vázne v pozemkové knize neprávem, domáhala se žalobkyně na Františku J-ovi, by jeho právo v pozemkové knize bylo vymazáno. Mezitímnímu určovacímu návrhu žalobkyně, by bylo zjištěno, že právo a nárok žalovaného Františka J-a proti žalobkyni na byt, stravu a šatstvo až do jeho 17. roku z prohlášení ze dne 22. dubna 1918 a z odevzdací listiny ze dne 30. ledna 1914 zajištěné ve vložce čís. 612 zaniklo a není již po právu, — procesní soud první stolice vyhověl. Důvody: Jde o zástavní právo omezené časově do 17. pokud se týče do 24. roku žalovaného. Jest nesporné a poručenským spisem zjištěno, že má dnes žalovaný 26 let. Podle § 468 obč. zák. zaniká zástavní právo uplynutím času, na který bylo omezeno, byla-li ovšem tato okolnost věřiteli známa nebo z veřejných knih mohla býti známa. Že v souzeném případě žalovanému tato okolnost z veřejných knih známa býti mohla, jest nepochybné. Zástavní právo jest tedy pokládati za zaniklé. Na tom nemůže nic změnit ani ustanovení § 1483 obč. zák., ježto se ustanovení to vztahuje na promlčení zástavního práva nijak neobmezeného. V souzeném případě zástavní právo nebylo promlčeno, jak se omylem domnívá strana žalující, nýbrž zaniklo projitím času. I právo samo zástavním právem zajištěné zaniklo. Právo toto se skládá z dvou různorodých součástí. Právo bytu jest pokládati za služebnost, kdežto právo na živění a šacení za reálné břemeno. Podle § 527 obč. zák. zanikají služebnosti uplynutím času, mohlo-li býti majiteli služebnosti z veřejných knih známo, že právo takové má. Není pochybnosti, že žalovanému z veřejných knih tato okolnost známa býti mohla. O reálných břemenech a o jejich zániku nemá zákon zvláštní ustanovení. Exekuční řád nakládá s nimi jako se služebnostmi. Občanský zákon má všeobecná ustanovení o zrušení veškerých práv a závazků v hlavě III. § 1449 stanoví výslovně, že veškerá práva, pokud jsou smlouvou omezena, pomíjí projitím času. Že čas prošel, jest nesporné. Poukaz k tomu, že se snad žalovaný o svém právu nedověděl až do podání žaloby, jest nerozhodný, neboť zákon nevyžaduje, by věřitel o svém právu věděl, nýbrž žádá jen, by se

to z veřejných knih dovědět mohl. Takováto možnost v souzeném případě tu byla, že v tomto směru byly překážky, nebylo ani tvrzeno. Nelze tudíž podle jasného doslovu zákona rozhodnouti jinak, než že právo žalovaného, ať již zástavní, ať již věcné nebo obligační zaniklo projitím času. Zda snad žalovanému přísluší nějaké nároky na náhradu z bezdůvodného obohacení neb z jiných právních titulů, nelze v této souvislosti řešiti a pro rozhodnutí mezitímního návrhu určovacího jest okolnost ta nerozhodna. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Soud první stolice správně posoudil věc po stránce právní, vysloviv, řídě se předpisem § 1449 obč. zák. o zániku práv projitím času, že právo a nárok žalovaného zanikly, neboť předpis ten se vztahuje na všechna práva. Tomuto výroku nemohou vaditi možné snad důsledky tohoto výroku, to jest výmaz práva a zánik zástavy (hypoteky), která podle vůle stran byla určena k tomu, by sloužila za zástavu a za úkojný předmět jen do dosažení 17. roku žalovaného. Stanoví-li zákon v § 468 obč. zák. i zánik práva zástavního uplynutím času, bylo-li nebo mohlo-li býti oprávněnému z veřejných knih toto časové omezení známo, nemůže to míti jiný význam, než, že oprávněný, jenž do určené doby ukojení svého práva ze zástavy nehledá, ztrácí možnost ukojení ze zástavy. Tu nemá oprávněný zástavu dále v rukou, nýbrž jen do určité doby, a nelze tu užiti ustanovení § 1483 obč. zák. Bylo věcí žalovaného, by včas použil práva na ukojení ze zástavy. Vyslovil-li soud první stolice, že právo a nárok uplynutím času zanikl, jest jeho výrok správný, neboť nárok v této souvislosti jest totožný s právem. Napadený soudní výrok se nedotkl případných nároků žalovaného pro nesplnění závazku před dosažením 17. roku, jež žalovaný chce uplatňovati z důvodu náhrady škody nebo z jiných právních titulů. Správně uvedl první soud, že pro rozhodnutí o mezitímním návrhu určovacím jest nerozhodné, zda žalovanému nějaké nároky pro dřívější neplnění přísluší a proto otázku takovýchto nároků v této souvislosti neřešil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nižší soudy neposoudily věc nesprávně po právní stránce. Podle § 18 knih. zák. přísluší nárokům na roční důchody, výživné a jiné opětuující se dávky totéž pořadí jako právu na jich pobírání jen potud, pokud jsou zadrženy za tři léta. Podobně ustanovuje i § 216 druhý odstavec ex. ř., že důchody, výživné a jiné opětuující se dávky, které, příslušejíce ze smlouvy nebo ze zákona, nejsou zadrženy déle tří let přede dnem příklepu, mají stejnou přednost s právem k vybírání dávek. Z toho plyne, že nemovitost, na které jest zajištěno právo na výživné nebo na jiné opětuující se dávky, jest zavázána za zadrželé dávky jen, pokud nejsou starší než tři léta (sb. n. s. čís. 391), za starší jen, byly-li zvláště zástavním právem zajištěny. I kdyby se tedy mělo za to, že žalovaný jest oprávněn žádati peněžitou náhradu za dávky, které mu příslušely podle jeho práva na byt, stravu a šatstvo, zajištěného na nemovitosti vl. č. 612, a že tato náhrada nastupuje na místo naturálních dávek, zaniklo věcné ručení nemovitosti i za tuto náhradu, poněvadž od doby,

kdy přestalo jeho právo na byt, stravu a šatstvo, uplynula doba tří let již dnem 30. ledna 1925. Zda žalovanému bylo lze domáhati se soudně peněžité náhrady, je pro otázku věcného ručení nemovitosti nerozhodné.

Čís. 13147.

U obcí jest podle § 31 čís. 3 zákona o ochraně nájemců ochrana nájemců vyloučena jen v domech, které jsou ve vlastnictví, nikoliv i v domech, které jsou jen ve správě obce.

Dům, jenž jest v pozemkové knize zapsán do vlastnictví »ubytovacího městského úřadu a veškerého občanstva v Brně (Städtisches Brünner Quartieramt und sämtliche Bürgerschaft)« není ve vlastnictví Brněnské obce.

Fond »k ubytování vojska« v Brně jest samostatným jméním účelovým, nadací.

Tento fond nepřešel podle § 4 prozatímního obecního řádu hlavního města Brna čís. 126 z. zák. z r. 1850 do jmění města Brna.

Ubytování vojska v Brně nebylo břemenem »obec tížícím« ve smyslu § 4 prozatímního řádu a fond k tomu účelu zřízený nebyl určen k »zapravování obecních potřeb«.

Povinnost k ubytování vojska nepostihuje obec, nýbrž občany, kteří mají obytné budovy. Obec zakročuje tu jen jako orgán veřejné správy v přeneseném oboru působnosti.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1933, Rv II 662/33.)

Proti soudní výpovědi dané městem Brnem žalované firmě z nájmu najatých místností v domě Panská ulice čís. 15 v Brně, namítla žalovaná, že dům čís. 15 není ve vlastnictví, nýbrž jen ve správě města Brna, takže pro vypovídanou stranu platí zákon o ochraně nájemníků. *Procesní soud* první stolice ponechal výpověď v platnosti. *Důvody:* Podle § 31 čís. 3 zák. ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n. nevztahuje se zákon o ochraně nájemníků na domy, které jsou od 1. listopadu 1918 ve vlastnictví obce. Je proto rozhodnouti otázku, zda jest dům Brno, Panská čís. 15 od 1. listopadu 1918 ve vlastnictví města Brna. Pozemkovou knihou a sbírkou listin je zjištěno a vzal soud za prokázano, že dům čís. pop. 355, čís. 15 Panská, 2. Mečová zaps. ve vložce čís. 315, kat. území Brno-město, je zapsán v pozemkové knize do vlastnictví Städtisches Brünner Quartieramt und sämtliche Bürgerschaft podle kupní smlouvy ze dne 18. února 1779 ujednané s Františkem R-em, a vtělené dne 10. března 1779. Ze sbírky listin je patrné, že tuto kupní smlouvu ujednali s Františkem R-em starosta města Brna jménem městského ubytovacího úřadu a veškerého občanstva a že na kupní smlouvě jako kupitelé jsou podepsáni starosta města, členové městského výboru a gremiální deputované osoby od městského ubytovacího úřadu. Zprávou zemského úřadu v Brně ze dne 18. ledna 1933 je zjištěno, že již od 17. století zastával jeden z členů městské rady brněnské úřad ubytovatele. Tento ubytovatel byl v čele radního úřadu, který se nazýval Stadtquartieramt, a jeho povinností bylo starati se o ubytování voj-